

Posamezna številka 1 Din mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljene list 5 Din. Celoletna naročnina je 50 Din, polletna 25 Din, četrtletna 13 Din. Cene inšertatom po dogovoru.

PONEDELJSKI

SCLOVENEK

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III. Telefon št. 40-01, 40-02, 40-03, 40-04 in 40-05. List izhaja vsak ponedeljek

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6 Poštni ček. račun. Ljubljana 15.179. Telefon šte. 2992

Italijansko-angleški prijateljski sporazum

Mussolini: „Doba odgovornosti polnega prijateljstva“
Razčiščena so vsa vprašanja od Azije do Španije

Rim, 17. aprila. TG. V soboto ob pol sedmih zvečer sta v italijanskem zunanjem ministrstvu (palaca Chigi) podpisala italijanski zunanji minister grof Galeazzo Ciano in angleški veleposlanik v Rimu lord Perth tolikan pričakovani sporazum, ki popolnoma urejuje vsa sporna vprašanja med Italijo in Anglijo.

Protokol

Sporazum obsega deset različnih listin. Prva listina nosi ime »protokola«, v katerem oba ministra na slovesen način javljata, da je bil sporazum dosežen, da je zapisan v osmih posebnih listinah, ki imajo vsaka svojo lastno, druga od drugih neodvisno veljavo, ter da je bila končno podpisana se prijateljska pogodba med Italijo, Anglijo in Egiptom v »dobro sosesčino«. »Protokol« najavljata nadalje, da bosta obe, italijanska in angleška vlada takoj po podpisu tega sporazuma, ki bo stopil v veljavo na dan, ki ga bosta obe vladi določili, načeli trgovinska pogajanja, da se uredijo odnosi med Anglijo in italijanskimi kolonijami v Afriki, nadalje pogajanja za pravilno razmejitev italijanskih afriških kolonij od angleške posesti.

Osem pogodb

Osmere pogodb, ki jih omenja protokol, pa so naslednje:

1. Pogodba, v kateri obe državi ponavljata in znova potrjujejo izjavo z dne 31. decembra 1936, v kateri sta druga drugi slovesno obljubili, da bosta spoštovali dosedanje politično stanje v Sredozemskem morju ter skupno preprečili vsako spremembo, če bi grozila od katerekoli strani.

2. Druga pogodba se tiče izmenjave vojaških obvestil. V tej pogodbi se obe državi obvezujeta, da si bosta redno in sicer v mesecu januarju vsakega leta medsebojno sporočali vse potrebne informacije o vojaški sili, s katerimi ena ali druga razpolaga ob Sredozemskem morju, v Rdečem morju, v Adenskem zalivu, v Egiptu, Sudanu in Italijanski Afriki, v Kenji, Ugandi in severnem delu Tanganike. Isto velja tudi za moč obeh držav na morju in v zraku, ki bi jo ena ali druga držav-podpisnik imela v Sredozemskem morju vzhodno od 19. meridijana odnosno v Rdečem morju in v vseh dohodih k njemu.

3. Tretja pogodba se tiče gotovih dežel na bližnjem vzhodu. Pogodba ima vsega skupaj 8 členov in se v vseh podrobnostih bavi z vprašanjem odvisnosti Saudove Arabije, arabske države Yemen, adenskega pristanišča in nekaterih otokov v Rdečem morju. V tej pogodbi se Italija in Anglija slovesno izrekata za to, da bosta spoštovali neodvisnost Saudove Arabije in Yemena in da bosta tudi skupno na to pazili, da ne bi katere druga sila ogrozila to neodvisnost. V kolikor tiče arabskih ozemelj, ki ležijo ali severno ali južno od Saudove Arabije in Yemena — gre torej predvsem za angleško kolonijo Aden — izjavlja Italija, da ne bo nikoli poskušala dobiti kakršenkoli vpliv v teh ozemljih. Angleška vlada pa obljublja, da v teh ozemljih ne bo ničesar podvela, kar bi moglo škodovati Saudovi Arabiji in Yemenu. Obe vladi se nadalje obvezujeta, da ne bosta skušali zasedati otokov v Rdečem morju. Pač pa sme Anglija na otoku Camarand vzdrževati zdravstveno komisijo, ki jo ima že tamkaj

na osnovi lausanske mirovne pogodbe s Turčijo z namenom, da nadzira romanje mohamedancev v Meko. Italija pa sme imeti svoje nadzorne uradnike na otokih Veliki in Mali Haniš in v Gebel Zuru, da varuje ribiše, ki semkaj zahajajo. Tudi sme Italija imeti svoje nadzornike, da pazijo na na otokih Abu Ail, Cebré Peak in Gebel Tairi svetilnike, ki se tukaj nahajajo. Italija in Anglija se tudi odredita vsaki pravici, da bi kakorkoli posredovali med Saudovo Arabijo in Yemenom, če bi med njima prišlo do kakšnih vojnih obračunav. V kolikor se tiče Adenske kolonije, ki je angleška, dobiva Italija pravico, da se njene ladje poslužujejo pristanišča in da italijanski trgovci svobodno prihajajo in odhajajo ter tamkaj tržijo v okviru tamošnjih zakonov. Ta pogodba velja za enkrat za dobo desetih let, toda se lahko spremeni poprej, če bi nastale nove okoliščine.

4. Četrta pogodba se tiče propagande. Obe državi se obvezujeta, da bosta preprečili na svojem ozemlju vsako propagando bodisi tiskano, bodisi govorno, ki bi mogla škodovati interesom druge ali ki bi mogla poslabšati medsebojne prijateljske odnose.

5. Peta pogodba se tiče znamenitega jezera Tsana (Tana) v Abesiniji, od koder izvira Nil, ki napaja angleški Sudan in Egipt. Italijanska vlada izjavlja, da ostanejo še nadalje v veljavi obljube, ki jih je italijanska vlada dala dne 3. aprila 1936, ki jo obljublja, da bo spoštovala vse interese, ki jih ima Anglija na tem jezeru odnosno v zvezi s tem jezerom.

6. Šesta pogodba se tiče vojaške obveznosti domačinov v italijanski Afriki. Italijanska vlada slovesno obljublja, da domačinov iz svojih kolonij v Afriki ne bo uporabljala za redno vojaško službo, marveč samo za policijsko službo. Italija se odreda, da bi v nekdanji Abesiniji vzdrževala posebno armado sestavljeno iz domačinov.

7. V sedmi pogodbi daje Italija angleškim državljanom, ki prebivajo v Abesiniji, popolno svobodo, da nemoteno izvršujejo svoje verske dolžnosti.

8. Osmo pogodbo se tiče Sueškega prekopa. Italijanska in angleška vlada ponovno potrjujejo določbe pogodbe z dne 29. oktobra 1888, ki vsem državam brez izjeme jamči svobodno uporabo sueškega prekopa in sicer v mirovnem času prav tako kakor v vojnem.

Pogodba o prijateljski sosesčini med Italijo, Anglijo in Egiptom

Deseta listina predvideva sklenitev pogodbe o prijateljski sosesčini med Italijo, Anglijo in Egiptom. Med tremi vladami se bodo takoj začela podrobna pogajanja, da se odstranijo vse morebitne sporne točke, ki ovirajo dobro sosesčino med tremi državami. To obljubo so si posamezne tri države dale v obliki pism, ki so jih drug drugemu poslali predstavniki teh držav v Rimu.

Izmenjave pisem o Libiji, Španiji in Abesiniji

Poleg navedenih desetih listin, ki sta jih podpisala grof Ciano in lord Perth, je bilo izmenjanih cela vrsta pisem, v katerih so se italijan-

ski in angleški državniki dotaknili še drugih vprašanj, ki tičejo obe državi, tako vprašanja Libije in italijanskih vojaških sil tamkaj, vprašanja vojnih brodovij v Sredozemskem morju, vprašanja Španije in vprašanja priznanja abesinskega imperija. Glavna pisma so sledeča:

1. Italijanska vlada sporoča Angliji, da je že izdala potrebna navodila, da se zmanjšajo njene vojaške sile v Abesiniji in da bo vsak teden umaknila iz Libije nazaj po 1000 mož. Italija bo v Libiji ohranila samo toliko vojaštva, kot ga je imela v mirovnem času.

2. Italijanska vlada javlja angleški vladi, da se bo pridružila londonskemu pomorskemu sporazumu iz l. 1936, ki natančno določa pomorsko moč držav, ki so ga podpisale (Anglija, Nemčija in Rusija).

3. Italijanska vlada potrjuje, da sprejme angleški predlog glede umika prostovoljcev iz Španije in se obvezuje, da bo italijanske prostovoljce umaknila pod pogoji, kot jih je določil odber za nevmešavanje v Londonu. Prav gotovo pa bodo vsi italijanski prostovoljci zapustili špansko ozemlje v trenutku, ko bo konec španske državljanske vojne. Italijanska vlada ponovno slovesno izjavlja, da nima nikakršnih namenov, da bi se polastila španskega ozemlja niti v Španiji, niti v Maroku niti na Balearskih otokih ali kjerkoli drugod, kjer ima Španija svoje prekomorske posesti.

4. Angleška vlada to izjavo Italije glede Španije jemlje na znanje in izjavlja pri tej priložnosti, da smatra ureditev španskega vprašanja kot predpogoj za uveljavljanje vsega italijansko-angleškega sporazuma.

5. Angleška vlada piše italijanski vladi, da ima namen pri prihodnjem zasedanju Zveze narodov storiti potrebne korake, da se italijanska posest Abesinije prizna in da je tudi pripravljena odstraniti ovire, ki bi morda proti takšnemu priznanju mogle nastati.

6. Obe vladi izmenjata pisni, v katerih izjavljata, da naj zaenkrat obstoja med obema državama sporazum o dobrem prijateljstvu in dobri sosesčini, ki naj traja tako dolgo, da sporazum po končni ureditvi španskega vprašanja ne bo stopil v veljavo v polnem obsegu.

Čestitke Mussoliniju in Chamberlaina

Končno sta Mussolini in Chamberlain izmenjala zelo pristrani pozdravi, v katerih drug drugemu čestitata na uspehu, ki je obnovil medsebojno zaupanje in ustvaril možnosti za trajno sodelovanje. Oba državnika poudarjata, da je s tem nastopila doba odgovornosti polnega prijateljstva, ki bo velike važnosti za bodoči razvoj svetovne politike.

Letalska nesreča pri Podsredi

Dve italijanski letali sta leteli danes ob 13.36 v bližini vasi Podkleč, občina Podsreda, okraj Smarje pri Jelšah. Eno izmed letal je iz neznanega vzroka naenkrat eksplodiralo ter stroglovala na tla. Ko je pilot drugega letala videl, da se je tovariško letalo spustilo na tla, je nekaj časa krožil nad mestom, kjer je letalo padlo, vendar pa bržkone zaradi nizkih oblakov in goste megle ni mogel ugotoviti, kaj se je zgodilo, ter je zaradi tega letel naprej. V ponesrečenem

Spomenik storžskim žrtvam na pokopališču v Trzinu, ki je bil včeraj blagoslovljen. Kip nadangela Mihaela je izdelal akad. kipar Boris Kalin (Poročilo o blagoslovitvi glej na strani 2.)

Kaj se dogaja v Romuniji

Bukarešta, 18. aprila. AA. (Radior) Svoji je bilo objavljeno sledeče poročilo: Policijski in orožniški organi so zaplenili v zadnjem času precej propagandnega gradiva, ki so ga razširjali gotovo prisilni birše organizacije »Vse za domovino«. O pritiski zasliševanja in preiskave so pri teh ozemljih našli tudi orožje in municijo, ki so ga imeli kljub temu, da je bilo to prepovedano. Že samo kakost tega zaplenjenega orožja, med katerim so našli tudi streljane, karabine in bombe, dokazuje, da tu ni bilo govora o nedolžnih sredstvih za obrambo posameznikov. V zvezi s tem odkritjem je notranji minister izdal odlok, da se izrši preiskava na stanovanjih vseh voditeljev omenjene birše politične organizacije. Ta preiskava je bila ponoči 16. t. m. in je potekla brez incidentov. Uspeh preiskave je popolnoma potrdil domneve, ki so jih imele oblasti. Vse osebe, ki so nosile in hranile prepovedano orožje, so zaprli in izročili pristojnim sodiščem v postopek. Treba pa je poudariti, da to prevarniško gibanje ni prekorajlo kroga poklicnih agitatorjev, in da je prebivalstvo, ki si želi mira in dela ostalo popolnoma indiferentno nasproti tem profesionalnim agitatorjem.

Rdeča Španija — razklana

General Aranda je odsekal Katalonijo od Valencije

Nacionalistična armada generala Franca je nadaljevala svojo ofenzivo z nezmanjšano silo proti morju. Temu odseku Francove armade poveljuje general Aranda, ki je v soboto, dne 16. aprila, prodiral do obalnega mesta Vinaroz, ga zasedel in s tem republikansko Španijo razklal v dva dela, ki med seboj nimata nobene zveze več. Po zavzetju tega mesta je general Aranda nadaljeval svoje prodiranje ob obali deli, z namenom, da razširi ozemlje, ki obseja Katalonijo od južnega dela rdeče Španije, ki ima svoje središče v Valenciji. V naglici je zavzel Alcanar, Benicarlo in veliko število naselbin ob obali. V soboto zvečer je imel v svojih rokah 25 km dolgo obalo. Njegove čete prodirajo dalje proti severu, kjer ležijo mesta Tortosa, Castellon in De La Plana.

Rdeče vrhovno vodstvo je zaradi Francovih zmag izgubilo živce in ne ve več, kako bi organiziralo protiohrambo. Zaenkrat se je rdeče vrhovno poveljstvo odločilo, da izroči vrhovno oblast v južnem delu rdeče Španije poveljniku Madrida generalu Milaji, ki je časnikarjem izjavil, da je »rdeči generalni štab že davno računal s tem, da bo general Franco Katalonijo odrezal od ostale republikanske Španije in da je v zvezi s tem podvzel tudi potrebne vojaške korake«.

Ko so Francove čete prodirle v Vinaroz so na veliko začudenje opazile, da tukaj cerkve niso bile v toliki meri razdejane, kakor drugod, kjer so pregnali rdeče čete. Tukaj cerkve niso bile razdejane, samo spremenjene so bile v trgovine in v skladišča. Stolnica je postala veliko tržišče. Samostan sester »Jezusovih služabnic« je bil nedotaknjen. Scvržniti se napredovanju nacionalistov na tem mestu sploh ni več upiral. Nacionalna listi to čudno dejstvo razlagajo tako, da so rdeče čete vse pred mestom Tortosa, kamor so bile pre-

maknjene že pred 14 dnevi. To mesto hočejo na vsak način obdržati.

Po drugih frontah je bilo bolj mirno. Francova armada, ki deluje severno od reke Ebra je nadaljevala svoje prodiranje proti francoski meji in je zasedla več vasi. Francova vojska prodira tukaj ob rekah Noguera Pallaresa in Noguera Ribagorzana. V Estramaduri so republikanci poskušili napasti, toda so bili od nacionalistov takoj vrženi nazaj.

Salamanca, 18. apr. AA. (Stefani) Vrhovno poveljstvo je nocoj izdalo sporočilo, v katerem pravi, da so nacionalistične čete dne 17. aprila zavzele nove postojanke v dolini reke Aran in da so po bitki na bojišču našle 47 ubitih nasprotnih vojakov. Na odseku pri Vinaroze so nacionalistične čete napredovale v smeri proti severu ter zavzele nekaj vasi in važnih postojank.

Na gvadalaharskem bojišču so nacionalisti pokopali nad 400 republikanskih vojakov. Zjutraj dne 14. aprila so nacionalistična letala z bombami zažgala na letališču Vidreves 6 sovražnih letal. Dne 16. aprila je nacionalistična protiletalska artiljerija sestrelila pri Vinarosu neko republikansko lovsko letalo.

Saragosa, 18. aprila. AA. Posebni Havasov dopisnik poroča: Nacionalistične čete, ki jim poveljuje general Valina, so danes dopoldne Barbara.

Saragosa, 18. aprila. AA. Posebni Havasov dopisnik poroča: Zavzetje mesta Ambosta je velike važnosti za nadaljnji razvoj vojnih operacij južno od reke Ebro. Po teh bojih je bilo nekaj vladnih divizij vrženih nazaj. Republikanske čete so potisnjene k obali reke Ebre. Vsi mostovi na odseku med Ambosti in Tortozo so porušeni.

Zborovanje JRZ

Belgrad, 18. apr. m. Na velikonočno nedeljo je bilo v južnem delu države veliko število zborovanj JRZ. Tako je bilo veliko zborovanje v Aranđelovcu, kjer je bil glavni govornik g. minister Svetozar Stanković. Dalje je bilo veliko zborovanje v Grabovu pri Obrenovcu, v Petlju, kjer je bil glavni govornik senator Petar Bogavac. Zborovanja pa so bila tudi v Prijedoru, Banjaluki, Trepči, v Kosovski Mitrovici, v Vučitrnu itd. Največje je bilo zborovanje v Vučitrnu in sta se ga udeležila socialni minister Cvetković in poštni minister Cvrkić. Na zborovanju je bilo nad 6000 ljudi in je bilo to največje zborovanje v Vučitrnu po osvoboditvi v zadnjih dvajsetih letih. Na zborovanju je bilo veliko konjenikov z zastavami ter ljudstva iz Vučitrna in okoliških krajev. Minister Cvetković je v svojem govoru poudaril, da je sedanja vlada dala vidne dokaze, da so ji interesi širših narodnih slojev zares pri srcu. Ta vlada bo v kratkem rešila tudi vprašanje invalidov, ki jih je zakon iz leta 1929 tako rekoč pokosil. Zakonski osnutek je že izdelan in se nahaja sedaj pred ministrskim svetom.

PAB za kmeta

Belgrad, 18. apr. AA. Privilegirana agrarna banka je odobrila kmetom posojila za nabavo orodja in drugega potrebnega materiala, ki služi poljedelstvu. Številni kmetje pogrešajo potrebno orodje, kakor pluge, brane in podobno. Da se zadovolje tovrstne potrebe naših kmetovalcev in da se povzdigne še na višjo stopnjo naše kmetijstvo in posebno, da se zavaruje naš mali kmet, bo Privilegirana agrarna banka odobrila kmetom za

nabavo omenjenega orodja in podobnih potrebščin menična posojila do 2000 din, z zelo ugodno obrestno mero, in sicer s 5%. Tudi postopek pri dajanju teh posojil je zelo nujen, tako da bodo mogli kmetje v najkrajšem času dobiti ta posojila, pa tudi jih brez težav vrniti. Ta posojila so namenjena vsem kmetom, ki potrebujejo omenjeno orodje. Kmetje, ki bodo prosili za posojilo, si bodo mogli nabaviti omenjene predmete preko nabavljalnih zadrug in drugih kmetijskih organizacij, ki se bavijo s prodajo kmetijskega orodja in drugega tovrstnega materiala. Na ta način si bodo mogli kmetje nabaviti najboljše robo in po najugodnejših tržnih cenah. Izvršene nabave bo Privilegirana agrarna banka izplačevala neposredno ustanovi ali podjetju, pri katerem so bile sklenjene. Kmetje tako ne bodo dobili v roke gotovine. Zadruga in kmetijske organizacije ali posamezniki naj se glede podrobnih navodil obrnejo na Privilegirano agrarno banko v Belgradu.

Šaljapinov pogreb

Pariz, 18. aprila. AA. (Havas) Danes zjutraj so pokopali slovitega peva in filmskega igralca Fedorja Šaljapina. Ob devetih zjutraj so prinesli iz pokopališča hise krsto s truplom Fedorja Šaljapina ob navzočnosti pokojnikove soproge, sina Borisa Šaljapina, ki je slikar, in hčerke. Verski obred je bil ob pol 10 v ruski cerkvi, kjer je pel zbor ruske opere. Šaljapina so pokopali na pokopališču Baitgnole.

Zemunska vremenska napoved: Občutno mrzleje v vsej državi, posebno v severni polovici. Oblačno z dežjem po vsej državi, po planinah pa bo padal sneg, nakar se bo počasi zjasnilo. V severnih pokrajinah bodo noči zelo mrzle.

Ob obletnici strašne nesreče pod Storžičem

V varstvu nadangela Mihaela

Na tržiščem pokopališču so včeraj blagoslovili spomenik deveterim žrtvam plazu pod Storžičem

Tržič, 18. aprila.

Lansko leto na velikonočni ponedeljek je pretresla vsa naša dežela strahotna novica, da je pod Storžičem ogromen plaz ponesel devet mladih ljudi v naročje bele smrti. Ne samo tržiška fara, iz katere sreče so bila iztrgana ta življenja, vsa Slovenija se je zgrozila v nemi boli in sočustvovanju, ko je čula o nesreči, in še bolj, ko je brala o tužni žalosti, ki je zajela devet vzgladnih slovenskih družin. V Tržiču pa je bil nad silno izgubo še sveža in nezaceljena, še zmerom zaide pogovor na to nesrečo in na imena ponesrečenecv: Ahačič Adalbert, Kostanjevec Ladislav, Lombar Vinko, Mladič Jožef, Ovsenek Miro, Plajbes Rudolf in Viljem, Stegnar Kristijan, Šarabon Vinko, ki jih že leto dni pokriva hladna ruša. Še zmerom se orisi oko prijateljev in znancev pokolnikov ob spominu nanje.

Te dni, ob obletnici devetere smrti, ko spet praznujemo praznik Kristusovega vstajenja, je spomin na storžičke žrtve še posebno oživel v srcih vseh tržiških faranov. Zato je bil res na mestu sklep odbora za pomoč svojcem storžičskih žrtv, da se na velikonočni ponedeljek blagoslovijo spomenik na njihovem skupnem grobu. In tako je danes božja njiva v Tržiču doživela krasno in pretresljivo žalno slovesnost, ki je spet zbrala okrog grobov storžičskih žrtv še zmerom žalujoče sorodnike, prijatelje in znance umrlih ter mnogo drugega občinstva. Na veliki četrtki so nad grobiščem postavili krasen kip nadangela Mihaela, veličastno delo akademskega kiparja g. Borisa Kalina. Kip je izklesan iz belega trogirskega marmorja in je visok 184 cm. Stoji na podstavku, ki je izklesan iz žive skale. Lik nadangela Mihaela je umetniški kiparjeva roka upodobila res dostojanstveno. Baš zaradi svoje umerjenosti učinkuje kip že na prvi pogled silno prepričevalno in močno. Meč nadangela je povešen v žalosti, vanj pa so izklesane besede: Kdo je kot Bog! Kip izžareva veliko umetniško ambicijo in zasluži umetnik Kalin vse priznanje in čestitke. Tudi grobišče samo, ki ga je po Kalinovem načrtu izdelal kamnoseški mojster g. Terčelj, je stilno nekaj izvirnega in na višku.

Kakor da bi hotelo sočustvovati ob spominu na lansko nesrečo, se je nebo zavilo v nizke oblake in meglo, ki je do vznjožja zakrila gore in planine nad Tržičem. V zgodnjih dopoldanskih urah se je dež spreminil v sneg, ki je pokril s tanko plastjo tudi grobišče deveterih žrtv. Kljub slabemu vremenu pa se je žalne svečanosti udeležila velika množica ljudi.

Pridiga in maša, ki bi imeli biti na prostem na pokopališču, sta bili v cerkvi. Sv. mašo, med katero je vzorno prepeval cerkveni moški zbor, je opravil tržiški župnik g. svetnik Anton Vovk. Med mašo pa je imel krasen govor tržiški rojak profesor v Kranju in sošolec nekaterih ponesrečenecv g. Pavle Slapar, ki je izjavil te misli:

Ko smo lansko leto praznovali doma praznik vstajenja in življenja, je devetoro naših faranov pod Storžičem v grmečem, vse uničujočem plazju pokosila smrt. Kakor črna zlovesča ptica je ta nesreča razprostrla svoja krila nad vsem Tržičem; pod njenimi peroti je nastal mrak, žalost in jok. Če si prišel tiste dni v Tržič, si videl, kako plava žalost nad vsem mestom. Z vsakega obraza te je gledal preplašen pogled, ki ne najde odgovora. Čutili smo, kako so prazne besede o planinskem solncu in gorskem cvetju, o tovariših, ki bodo v neomajni zvestobi še naprej gošili šport, čutili smo, kako resen je vzklil v litanih: Nagle smrti reši nas o Gospod! In kakor da je bilo te žalosti za en pogreb preveč, smo se morali štirinjak zbrati, da pospremimo mlada, dragocena, stira življenja k večnemu počitku, kjer bodo čakala vstajenja. Grob, ki ste ga postavili, priča, da ste pravilno iskali odgovora na to nesrečo in v veri, v življenju ponesrečenecv in v Cerkvi. Verna nas vodi k trpinu stare zaveze, k Jobu, ki v svoji nesreči ni našel drugih besed kakor: Gospod je dal, Gospod je vzel, češčno bodi njegovo ime! Tudi nam ostane ista tolažba. Odgovor smo našli tudi v življenju ponesrečenih. Bili so dobri, verni fantje, zato ememo s polno uravnovešeno upati, da so jih takrat, ko ni bilo duhovnika, ki bi jih pripravljal na težko pot s tega sveta pred večnega Sodnika, pripravili njihovi anđeli varuhi. Odgovor nam slednjič daje Cerkev, ki polaga na ustnice molitev pri umirajočem: »Sprejme naj te nadangel Mihael, ki je zasluži biti vodnik nebeskih anđelov.« Kot odraz te žive vere je v kamnu nad njihovim grobom upodobljen nadangel Mihael. Da-

Velika noč v Ljubljani

Ljubljana, 18. aprila.

Velika noč v Ljubljani je letos ponovno strnila v najširšem krogu sreča vernih ljudi. Ves veliki teden, še največ pa na veliki petek, veliko soboto in velikonočno nedeljo so množice polnile ljubljanske cerkve, kjer so vneto molile ter se udeleževale cerkvenih obredov. Celo najmanjše ljubljanske cerkve so bile na veliko soboto deležne velikega obiska in je bilo prav ginjaivo gledati stare mamice in pa prav male deklice, ki so prinesle košarice žegnane, to je velikonočnih jastvin, k blagoslovu.

Veličastno so se razvile tudi vse velikonočne procesije, v kolikor jih ni oviralo slabo vreme, ki pa je nastopilo šele v soboto zvečer.

Stolne procesije, ki jo je vodil škof dr. Rožman ob spremstvu številne duhovščine, so se udeležili med drugimi ban dr. Natlačen, divizionar general Tonič, rektor dr. Kušej, predsednik apelacijskega sodišča dr. Golia, župan dr. Adlešič, Zbornica za TOI sta zastopala preds. obrtnega odseka g. Ogrin in sv. Kavka, številni častniki, višji uradniki, občinski svetniki, konzularni zbor in drugi. Prav strumno so letos nastopili v svojih krogih člani fantovskih in dekliških odsekov. V sprevedu je igrala vojaška godba, šli pa sta tudi dve častni četi vojakov kakor tudi častna straža vojakov ob baldahinu.

Procesij pri sv. Petru, pri frančiškanih, pri sv. Jakobu, v Šiški, da Bežigradu, v Trnovem in drugod so se prav tako udeležili zastopniki mestne občine, ponekod tudi vojašine in pa prosvetnih društev. Zaradi slabega vremena so bile v nekaterih župnih cerkvah in podružnicah procesije kar v cerkvah.

Prav tako veličastna procesija vseh ljubljanskih župnij pa je bila na velikonočno nedeljo v prvih popoldanskih urah, ko so se vile iz vseh ljubljanskih cerkva številne množice v cerkev sv. Jožefa, kjer so množice prošle Vsemogočnega, naj obvaruje Ljubljano potresne katastrofe, kakršna je bila pred 33 leti.

Kljub slabemu vremenu se je danes na Smarjni gori zbralo mnogo vernikov, tako da je bila cerkev polna. Seveda, če bi bilo danes lepo vreme, bi vsa Smarna gora, kakor ponavadi, mrzolela romarjev in izletnikov. Tako pa so prišli resnični verniki, ki so darovali za novo orglo. Tisti, ki smatrajo Smarno goro samo za izletno točko, ne pa tudi za kraj romanja, so izostali.

nes ohranimo tri misli: Grob naj bo opomin naši doraščajoči mladini, da bo vedela ceniti svoje sile in moči, ko se spušta v tekmo z božjo naravo, in da bo znala upoštevati objektivno nevarnosti v gorah. Grob naj bo spomin vaše ljubezni, ki gre preko groba. Grob naj bo slednjič spomin, da ožarja našo žalost žarek upanja na svidenje v večnosti.

V erce segajoče besede govornika so se globoko dojmile zbranih.

Po maši se je množica sorodnikov, prijateljev in znancev pokolnikov ter drugih gostov podala na pokopališče, kjer je bil blagoslovitveni obred novega spomenika. Med množico je bila deputacija Fantovskega odseka v krogih z zastavo, zastopstvo gasilcev v krogih z zastavo, zastopstvo Prosvetnega društva z zastavo ter zastopstvo društva sv. Jožefa z dvema zastavama. Blagoslovitvene obrede je opravil svetnik g. Anton Vovk ob asistenci domačih kaplanov g. Zalešela in Fortune.

Cerkveni pevski zbor je nato pod vodstvom g. Martina Planiškega občuteno zapel tri žalostinke: »Spomladi vse se veseli«, »Vigred« in »Uliši nas, Gospod«. Ko so izvenili zvoki zadnje žalostinke, ni bilo skoro suhega očesa med množico; sorodniki, zbrani okrog grobov, pa so pretresljivo ihteli na glas.

Nato je spregovoril tržiški župan g. Janez Majerišič, ki je podal historijat postavitve spomenika. V svojem govoru je dejal tudi tole: »Storžič se ni zadovoljil samo z deveterimi žrtvami, ampak je v poletju zahteval še eno mlado žrtev, tako da jih na tem pokopališču počiva deset. Pa še nam narekuje dolžnost, da se spomnimo tudi enajste žrtve, in ta je bila mladi častnik Zdravko Štangel, ki je s svojo večjo roko pisal dolga poročila za svoj časopis, ki je poročal v širni svet novice o reševalnih delih. Pod Storžičem je dobil kal boleznin in bela žena ga je ugrabila pred dvema mesecema. K večnemu počitku so ga položili ob vznjožju velikana Storžiča v Križah.«

Govornik je nato izročil spomenik in grobišče v oskrbo in varstvo podružnici SPD v Tržiču.

V imenu tržiške podružnice SPD je nato prevzel spomenik g. Joško Rozman, ki je imel ob tej priložnosti krasen spominski govor, iz katerega posnemamo: »Nihče od njih, ki počivajo tu, mi ni mogel po-

Strašna žaloigra v Gorjah

Mati zastrepila s ciankalijem dva svoja otroka in sebe

Na veliko soboto popoldne se je na Gorjah pri Bledu odigrala strašna družinska žaloigra. Angela K. je zastrepila s ciankalijem svojega sedemletnega sinčka Janeza in štiriletno hčerko Verico, nato pa se je še sama zastrepila s istim strupom. Z otrokoma je šla pred poldnevom v gozd. Ko moč družine ni našel doma, ga je zla

vedati, kako je, kadar se v gori utrja plaz, te potegne s seboj, te premetava in zviska vrže v dolino. Sami si lahko predstavljamo. Biti je moralo groznih par minut, ko se narava bije z nasilno smrtjo, ko se telo upira snežni gneti, ko ti v spomin stopijo žena in otroci, mati, bratje in sestre, ko se zavedaš, da si živ pokopan, ko imaš največ volje do življenja, pa te smrt oklepa s svojimi mrzlimi prijemi, te duši in mori.

Vsemogočni, preveč si terjal od njih, ki so hodili za Teboj, ki so hoteli zdravega duha v zdravem telesu, ki so bežali od zatohlih gostiln in krčm stran tja daleč od njih, v lepe planine, ki so si čez teden s trdim delom služili kruh in delili med svoje, v nedeljo pa, ko so opravili svoje verske dolžnosti, hoteli med skale, med hribe, med vrhove, plezali nanje, da so bili bližje Tebi. Preveč si terjal od njih, in tudi od nas si terjal preveč, če pomislimo, da so ti fantje bili ponos naše družbe, naš up in naša nada. Zaupamo vendar na tvojo pravičnost, vsevednost in prevdarnost, zavedamo se, da nisi terjal teh žrtv od nas zastonj. Tvoja božja previdnost je imela zadosti križevnega pota, ki so ga hodili v tej dolini solz. Tvoja volja je, da so pri Tebi prav oni, ki so najbolj zaupali vate, ki so Te najbolj ljubili. Dragi mož in vrli fantje, vaš veliki petek, vaš kalvarija je dokončana, navdaja nas velika nada, da veliki kalvariji sledi tudi velika nedelja, vstajenje, ker želimo, da se nekoč snidemo v večnem veselju. Obljubljamo vam, da bomo vaše vzore, vaše delo, vaše klenosti nadaljevali, borili boj za pravičnost in poštenje ter skušali na ta način najbolj izpolniti vrzel, ki je nastala z vašo tragedijo.

Spomenik, ki smo ga postavili, sveti nadangel Mihael, ki čuva nad vami, naj nam in našim rodovom izprosi, da bomo to našo obljubo dosledno držali in izpolnili. Sveti Mihael ob vašem grobu nam bo vedno vzor, zato se zavzemamo, trajno oskrbovati in čuvati ga. Bog z nami!

Ganljive besede govornika so segle v erce vsem zbranim.

Nato so položili na grob cvetje zastopniki Fantovskega odseka, ASK Gorenjca in TK Skale, tržiška godba pa je zaigrala turobno žalostinko. S tem je bila pretresljiva žalna svečanost končana in ljudje so se pričeli razhajati, v srcih bogatejši za novo tolažbo.

Mednarodni šahovski turnir v Ljubljani

Prva polovica turnirja je pri kraju

Ljubljana, 18. aprila.

V prvih 7. krogih mednarodnega šahovskega turnirja v Ljubljani si je mladi madžarski prvak L. Szabo nabral največ točk, takoj za pelami sta mu Kostič in dr. Tartakower. Naša reprezentanta dr. Vidmar in Vasja Pirc sta nekoliko zaostala, toda upamo, da bošta v drugi polovici turnirja popravila svoj položaj. Prekinjena partija iz 5. kolo med Kostičem in Preinfalkom se je končala po hudi Preinfalkovi napaki v končnici s Kostičevim zmago. S tem je Kostič prevzel vodstvo s štirimi točkami. Na veliko soboto so mojstri odigrali 6. kolo. Potek partij je bil sledeč: Preinfalk je otvoril partijo proti L. Steinerju z damskim gambitom. L. Steiner je igral Njemčevičevo obrambo in žrtvoval figuro za napad. Žrtve, ki menda ni bila korektna, je kljub temu zadala Preinfalku velike težave. Končno se mu je posrečilo zaviti v končnico, kjer ima lovec in konja za trdnjavo in kmet. Partija je bila prekinjena v poziciji, ki bo bržkone končala z remijem. Dr. Tartakower si je izbral, tokrat še tretjč v turnirju, v partiji z dr. Trifunovičem, dunajsko otvoritev. Dr. Trifunovič je z zdravo igro kmalu dosegel izenačeno pozicijo, pozneje pa je prišel celo v majhno prednost. S forsiranjem pozicij pa je v nadaljevanju začel v izgubljeni končnici, iz katere se mu je zaradi zelo slabe igre dr. Tartakowerja posrečilo uiti v remis. V tem kolu je prišlo tudi do napelo pričakovane boja med dr. Vidmarjem in Kostičem. Dr. Vidmar je začel s svojim preizkušenim orožjem, z damskim kmetom. Kostič se je odločil za Ben-Onijev obrambo. Po otvoritvi, ki je potekla brez posebnih komplikacij, sta nasprotnika zamenjala dami in se sporazumela za remis. Foltys kot beli z nepravilno otvoritvijo pri Bröderju ni dosegel nikake prednosti. Po obširnih zamenjavah se partnerja ništa mogla izogniti remiju in sta se pobotala. M. Vidmar ml. in Szabo sta igrala damski gambit. Vidmar ml. si je kot beli izbral krotko Rubinsteinovo potezo, ki je zadnje čase Fine-u, ameriškem velemojstru, prinesla velike uspehe. Szabo ni mogel priti do protigrte in izgubil kmeta. V končnici mu je Vidmar ml. s sijajno igro ugrabil še enega, naker je pred prekinitvijo v popolnoma dobljeni poziciji napravil napako in izgubil enega kmeta. Partija je končala remis. Szabo je z veliko srečo ušel porazu. Nedeljkovič se je kot črni branil proti dr. Astalošu z Aljehinovo obrambo. Partija se je dolgo časa zanimivo razvijala, končno pa je v težki borbi Nedeljkovič spregledal figuro in se vdal v 35. potezi. Pirc je kot beli igral proti Totu damski gambit. Črni je v holandski obrambi prišel v dobro pozicijo, toda kasneje je s slabimi potezami dopustil, da je prevzel Pirc iniciativo. Po prekinitvi je Pirc zaradi Totove napake prodiral s kmetom na damskem krilu in zmagal. Furlani je vodil damski gambit proti Sorliju po preizkušenih in varnih potehi. Sorli si je v ortodoksni obrambi izbral Capablancin razbremenilni sistem in z dobro obrambo dosegel enako pozicijo. V trdnjavski končnici sta se s Furlanijem sporazumela za remis. V nedokončani partiji Tot-Szabo iz 2. kola se je Tot vdal brez boja.

Stanje po VI. kolu: Kostič 4½, Szabo 4 (1), dr. Trifunovič, Bröder, 4, dr. Astaloš 3½, Pirc, dr. Vidmar 3 (1), dr. Tartakower, Tot 3, Preinfalk 2 (1), Furlani 2½, M. Vidmar ml. 2 (1), Nedeljkovič 2, Foltys, L. Steiner 1½ (1), Sorli ½.

7. kolo

V 7. kolu je Kostič v španski partiji z novimi potezami spravil Furlanija že v zelo kritični položaj. Ker pa ni videl Furlanijeve vmesne poteze,

se je moral zadovoljiti samo z ugodnejšo pozicijo. Furlani je v nadaljevanju nesrečno manevriral s svojim kraljem in partijo izgubil. Silno divja in zanimiva je bila partija med L. Steinerjem in dr. Vidmarjem. Dr. Vidmar je kot črni v španski partiji žrtvoval skakača za napad. Steiner je v težki situaciji po dolgem premišljevanju dal figuro nazaj, naker je z močnimi potezami zgradil trdno obrambno pozicijo in se je moral dr. Vidmar zadovoljiti z remijem. Tudi dr. Trifunovič in Preinfalk sta igrala špansko partijo. Preinfalk je pozakusil sistem, ki ga je bilidil z uspehom uporabljal na nacionalnem turnirju v Skoplju. Dr. Trifunovič je otvoritev igral izvrstno in prisilil Preinfalka, da mu je dal kmeta, ker bi sicer imel preveč atienjeno pozicijo. V nadaljnji igri je ugrabil dr. Trifunovič še enega, naker je bila partija prekinjena. Zvečer pri nadaljevanju se je moral Preinfalk v 56. potezi vdati. Dr. Tartakower je kot črni uporabil proti Bröderju, ki je igral damski gambit, Bogoljubovo varianto. Ker pa je začel v slabo pozicijo, je začel igrati zelo riskantno in se oslabil na kraljevem krilu. Bröder je dosegel izvrstno pozicijo, ki jo je po prekinitvi s slabo igro pokvaril, ko je izgubil važnega kmeta. Partija je bila prekinjena v poziciji, kjer ima dr. Tartakover skakača in štiri. Bröder pa skakača in tri kmete. V francoski igri je Szabo že v otvoritvi nadigral Foltysa. V srednji igri mu je žrtvoval kmeta in s tem spravil njegovega kralja na sredo deske med krizi ožen njegovih figur. Foltys je s svojim kraljem je pravčasno ubežal, pri tem pa si je tako razdil pozicijo, da je moral po par energičnih Szabovih potezih kapitulirati. Nedeljkovič je otvoril proti M. Vidmarju ml. z damskim kmetom. Že v 6. potezi sta nasprotnika odstranila dame z bojišča. Po mirni igri sta se tik pred prekinitvijo v izenačeni poziciji sporazumela za remis. Tot je kot beli igral proti dr. Astalošu angleško partijo šablonsko in brez globljih idej. Dr. Astaloš je v središčnici izkoristil negibnost bele pozicije in v sijajnem napadu z žrtvijo figure prisilil Tola k predaji. Sorli je začel proti Pircu z damskim gambitom. Pirc si je v Njemčevičevi obrambi izbral švicarsko varianto, toda Sorli ga je s teoretično novostjo spravil v zelo kritični položaj; v središčnici je dosegel odločilno prednost in kazalo je, da bo Pirc partijo izgubil. Pred prekinitvijo pa je napravil Sorli grobo napako in stvar se je obrnila v Pirčev prid. Sorli je bil nankrat izgubljen in je moral prepustiti Pircu celo točko.

Stanje po 7. kolu: Kostič 5½, Szabo 5 (1), dr. Trifunovič 5, dr. Astaloš 4½, Bröder in Pirc 4 (1), dr. Vidmar 3½ (1), dr. Tartakower 3 (1), Tot 3, M. Vidmar ml. 2½ (1), Furlani, Nedeljkovič 2½, L. Steiner 2 (1), Preinfalk 2, Foltys 1½ (1), Sorli ½.

Danes je bil prost dan in so se odigrale prekinjene partije iz vseh kol. Le dr. Vidmar, ki je moral nepredvideno po opravilih v Zagreb, bo igral svojo prekinjeno partijo s Foltysom jutri. Pirc je bil v prekinjeni partiji s Szabom iz 4. kola zgubljen in se je vdal. M. Vidmar ml. se je v končnici z L. Steinerjem zaman trudil, da bi partijo dobil. Čeprav je imel nazadnje dva kmeta več, zaradi raznobarnih lovec ni mogel doseči več kot remis. Preinfalk je proti L. Steinerju, končnici, ki je teoretično kazala na remis, izgubil. Ito-tako tudi Bröder ni mogel preprečiti v nadaljevanju prekinjenih partij 7. kola zmago dr. Tartakowerja. Ki je tako dobil prvo celo točko na turnirju.

Končno stanje po 7. kolu: Szabo 6, Kostič 5½, dr. Trifunovič 5, dr. Astaloš 4½, Bröder, Pirc, dr. Tartakower 4, dr. Vidmar 3½ (1), L. Steiner 3½,

GRETA GARBO in CHARLES BOYER

kot grofica Walewska in cesar Napoleon v filmu

Grofica Walewska

KINO MATICA 21-24

Rezervirajte vstopnice

Novi grobovi

† V Zagrebu je v 42. letu starosti mirno v Gospodu zaspal gospod Rajko Gruđen, rudniški obratovodja Pokopali ga bodo danes dopoldne na Mirogoju v Zagrebu. Naj mu sveti večna luč! Zalujočim naše globoko sožalje!

† V Ljubljani je včeraj zjutraj za vedno zatisnila svoje oči gospa Pavla Sepin roj. Feldkirchner. Pogreb bo v sredo ob pol 3 popoldne iz hiše žalosti, Ljubljana VIII, Podmilščakova ul. 29, na pokopališču k Sv. Križu. Naj v miru počiva! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Osebnosti vesti

Belgrad, 18. aprila. m. Pri glavnem ravnateljstvu državnih železnic so napredovali v V. pol. skupino Šiprak Ivan, Osvald Rudolf, Kumar Gabrijel, Holecak Josip, Fagon Franc; v VI. pol. skupino Radac Zlatko, Schaubach Leop., Schmidt Evgen, Pregelj Friderik, Roman Lojze, Piljavec Vekoslav, Kokič Franjo; v VII. skupino Schnitzler Josip, Strelec Miha, Končan Mirko, Alt Jože, Ogoreutz Franc, Cohar Rudolf, Kunc Edmund.

Belgrad, 18. aprila. m. Premeščena je uradnica pošte v Tržiču Smerdu Roza v Ljubljano I.

Belgrajske vesti

Belgrad, 18. aprila. m. Ministrski predsednik dr. Stojadinović je sredi sprejel odbor jugoslovanske delavske zveze Jugorast ter je imel ob tej priliki daljši govor o političnih smernicah sedanjega vladnega gledišča gospodarske in socialne skrbi za naše delavstvo. Kakor je znano, bo na pravoslavno veliko noč v Belgradu obični zbor Jugorasta.

Belgrad, 18. aprila. m. Minister za gozdove in rudnike Bogoljub Kujundžić, ki je zbolel, bo v kratkem ozdravel. Včeraj ga je obiskal ministrski predsednik dr. Stojadinović in mu čestital k ozdravljenju.

Sneg v Mežiški dolini
Shod poslanca K. Gajška

Mežiška dolina, 18. aprila.

Ze sredi je po hudem naliivu začel padati sneg po vsej mežiški dolini. Davi je bila vsa dolina pokrita z debelo plastjo snega, ki je padal vse dopoldne tako gosto, da je ponekod dosegel 20 cm. V višjih legah pa ga je moralo biti še mnogo več, kajti ljudje, ki so prihajali k božji službi s planinskih predelov, so pripovedovali, da so ponekod nastali celo zameti, ki so jih komaj pregazili. Proti poldnevnu pa je sneg ponehal in je nadaljeval dež, tako, da se je vsa dolina spremenila v velikansko žlobudro. Velikonočni prazniki, ki so se obetali tako lepi, so bili s tem pokvarjeni popolnoma. Sneg je padal tudi po vsem Pohorju in vrhovi Pohorja nudijo popolnoma zimsko sliko.

Navzlic dežju je imel poslanec Karlo Gajšek v Kotljah dobro obiskan politični shod. Ker domači poslanci nikdar ne pride v te kraje, je krajevna organizacija naprosila poslanca Gajška, naj objasni politiko sedanjega vladne in posluša težnje tega med vsemi jugoslovanskimi okraji najbolj zanemarjenega a narodno-obrambno najbolj važnega okraja. Zbral je okrog sebe kakšnih 80 J.R.Z. zaupnikov, ki so prišli tudi s hribov in radi poslušali njegova izvajanja. Izpovedali so tudi nekaj zelo nujnih teženj, ki jih je poslancu tolmачil član kmetijske zbornice g. Beno Kotnik. Iz zborovanja je dihala iskrena želja, naj bi se naši vodilni možje od bližje pozanimali za dravogrski srez, ki varuje našo severno mejo in potrebuje zategadelj še mnogo večje nege. Čeprav je lilo in snežilo, se je zbralo veliko ljudi, kar dokazuje, da je ta kraj žejen političnega poduka in gospodarske odpmoči.

Ladijski restavrat
zaklal kapitar a in sebe

Belgrad, 18. apr. m. Dopoldne je na ladji Rečne plovice »Peter Zrinjski«, ki vzdržuje zvezo med Novim Sadom in Vukovarjem, restavrat ladje Strahinja Todorovič zaklal kapitana parnika Djordja Bračanca, potem pa je izvršil samomoru v svoji kabini. Kapitan Brašanac se je ravno pogovarjal na krovu z nekim potnikom, ko je iz kavarne restavracije pristopil k njemu restavrat Todorovič. V levi roki je držal črno kavo na podstavku, pod njim pa je držal v desni roki nož. Ko se je približal kapitanu, mu je zasadel nož v prsa. Nato je pobegnil v kabino, kjer je tudi sebi porinil nož v srce. Preiskava je ugotovila, da je med obema še dalj časa vladalo precežno nesoglasje in je kapitan že večkrat karal restavraterja, češ da zanemarija svojo dolžnost na parniku.

Celje

Nesrečna smučarja na Korošici. Na veliko noč zvečer se je ponesrečil pri smučanju na Korošici 23letni Križmanič Pavel iz Celja, gozdar pri grofu Attems v Slovenski Bistrici. Pri padcu si je zlomil levo nogo nad kolonom in dobil težje poškodbe na glavi. Ker ni bilo v nedeljo ponoči telefonske zveze s Celjem, so ponesrečenca prenesli v Luče, od kjer so ga danes odpeljali v celjsko bolnišnico.

Poskušen samomor. Včeraj okrog 10 dopoldne je skočila z brvi pri parku v Savinjo 16letna pestunja Marica D. iz Celja. Nesrečno dekle je zapazil neki šofer, ki jo je s pomočjo stražnika in jeniškega paznika potegnil iz Savinje, naker so jo prepeljali v bolnišnico. Vzrok dejanja ni znan.

Zadn'e športne vesti

Zagreb, 18. aprila. b. Reprezentanca Zagreba proti SK Židenice 5:2 (3:1). — SK Židenice: Hask 2:0 (polčas 1:0).

Novi Sad, 18. aprila. b. Gradjanski: NAK 7:2. — Gradjanski: Vojvodina 5:1.

Split, 18. aprila. b. Anconetana: Hajduk 2:3. — Anconetana: Hajduk 0:2.

Tot in M. Vidmar ml. 3, Nedeljkovič in Furlani 2½, Preinfalk 2, Foltys 1½ (1), Sorli ½.

V 8. kolu bodo igrali naslednji pari: Furlani-Pirc, dr. Astaloš-Sorli, Vidmar ml.-Tot, Foltys-Nedeljkovič, dr. Tartakower-Szabo, Preinfalk-Bröder, dr. Vidmar-dr. Trifunovič, Kostič-Steiner.

Koroške novice

Deželni glavar Paw oesky Slovencem

Deželni glavar Pawlovski je pred plebiscitom obiskal tudi St. Jakob v Rožu, kjer je imel govor. Med svojimi govorom se je obrnil do navzočih Slovencev in jih tako-le nagovoril:

»Pred očmi vse javnosti hočem nasloviti nekatere besede tudi na naše slovenske rojake. Zagotavljam Vam: Nemčija, ki je zgradila svojo veličino in svojo silo na narodnost, bo razumela tudi tujo narodnost in jo bo branila. Vaša kultura, Vaše kulturno-politične želje in Vaša kulturna svojstvenost bodo pod zaščito tretjega cesarstva bolje obvarovane kakor pod bivšo avstrijsko vladno. Da v naši območji deželi ne bo več tal za državno-politična stremeljenja, za to mi jamči politična uvidenost in zrelost Vaših lastnih voditeljev. Bili so pri meni, rad sem jih sprejel in z veseljem sem vzel njihovo ustmeno izjavo lojalnosti na znanje. Zaupam tem možem. Slovenci! Naj Vas torej ne skrbi, kako si boste ohranili svojo narodno kulturo. Del naše koroške dežele je in Korožci bi je ne mogli pogrešati.«

Volivni izidi na Koroškem

Od 246.368 volivnih upravičencev je glasovalo 244.980 z »ja« in 426 z »ne«. Neveljavnih glasov je bilo 356. Odstotek 99,69. Volivni izidi po okra-
jih spodnje Koroške nam še ni točno znan. Dejstvo pa je, da so se Slovenci povsod udeležili sto-
odstotno in glasovali brez izjeme z »ja«. Danes navajamo nekatere občine: Ledenice 638 upravi-
čencev in 638 »ja«, St. Jakob v Rožu 2116 upr. in 2111 »ja«, Svetna ves 543 upr. in 541 »ja«, Bil-
čovs 431 upr., vsi »ja«, Škoflje 800 upr., vsi »ja«, Se-
le 635 upr. 632 »ja«, Radlje 371 upr., vsi »ja«, Libuče 617 »ja« in 1 »ne«, Globasnica 721 »ja« in 4 »ne«. K tem rezultatom pristavlja »Koroški Slovenec«: »Odlično zadržanje naših rojakov ob glasovanju je na najučinkovitejši način postavilo vsa naloževanja o iredeatli in prodiržavnosti narodne manjšine na laž. Stodstotno smo izka-
zali svoji državi našo zvestobo in ji dali, kar ji gre. Ta zvestoba do države ostane tudi v bodoče enako neomajana. Z isto verno in silo pa sto-
jimo tudi za našimi slovenskimi kulturnimi prav-
icami in pričakujemo od države, da se bo sedaj tudi ona oddolžila manjšini s svojo zvestobo.«

Drobne vesti

Zvestoba za zvestobo. Zastopniki kulturnih organizacij gradščanskih Hrvatov so naslovili na pokrajinskega vodjo Bärckla izjavo, v kateri iz-

REGULATOR

Vašega organizma je koža

ki se mora pred velom, soncem in mrazom varovati. Aktivni leciti in Solea milu krepi tudi spodnji sloj kože, a kolesterin Solea kreme ji daje hrano. Zato je uspeh tako presenetljiv.

ražajo svojo lojalnost in prepričanje, da bo narodna Nemčija imela polno razumevanje za narodno-kulturna stremeljenja hrvaške narodne manjšine in ji bo dovolila svobodni kulturni razvoj. Vodja Bärckel je odgovoril, da velja v Nemčiji načelo »Zvestoba za zvestobo« in da bo Nemčija ravnala z manjšinami tako, kakor želi, da bi se ravnalo z nemškimi manjšinami v tujih državah.

Zadoščenje. Slovenskemu gasilnemu društvu v St. Jakobu v Rožu je bila v dnehu po 13. marcu odtegnjena pravica gašenja, zasežena blagajna in odvzeti ključji gasilskega doma. Na Koroškem so tamkajšnjemu društvu odvzeli tamburice, zap-
prli dvorano in zasegli posojilnično blagajno. Na takojšnje posredovanje Slovenske prosvetne zveze pri deželni svetnici g. Maier-Kaibitschu je bila šentjakobskim gasilec nemudoma spet vrnjena stara pravica. Koroščane pa je obiskal uradnik celovškega okrajnega glavarstva, jim izročil ključje in tamburice ter jim izjavil, naj svoje narodno delo nemoteno vršijo naprej.

Nova maša. V Inomškem semenišču Kan-
zanju je bil 15. marca promoviran za doktorja bogoslovja slovenski rojak g. Janko Hornboč iz St. Janža v Rožu. V nedeljo, 3. aprila je bil v

Primorske vesti

Premog pri Ilirski Bistrici

Pri vasi Koseze pri Ilirski Bistrici so že več let iskali premog, vendar niso imeli nobenega uspeha. Z iskanjem so nadaljevali v presledkih in zadnje čase je neka italijanska družba med Kose-
zami in Malo Bukovico imela več sroče. Podjetje je po daljšem iskanju našlo na plašč, iz katere bi z izkopavanjem lahko pridobivali premog. Po natučnih ugotovitvah pa so prišli do zaključka, da izkopani premog ne bi bil za nikakršno upo-
rabo. Sedaj proučujejo možnosti, da bi v posebni tovarni, ki bi jo zgradili na licu mesta, izkopa-
nemu premogu dodali neke primese, da bi postal premog uporaben za gorivo. Ta takorekoč na umetni način izdelani premog bi prišel v promet v obliki opeke. Podjetje je zadevo o najdišču že prijavilo oblastem in vložilo prošnjo za potrebno dovoljenje. Pričakuje pa izdatne pomoči od strani države, da bi lahko svoje načrte tudi uresničili. Vendar ni določil še nobenega upanja za kakšno posebno uspehe. V neposredni bližini svojih stara tovarna za opeko in so tu že od nekdaj mnogo ko-
pali, vendar ni določil še nihče našel na premo-
govne plasti. Svoj čas so iskali premog tudi v bližini Vrem, kjer je neko italijansko podjetje vložilo težke tisočake v razne naprave. Končno so pa morali izkopavanje opustiti.

Nizke cene krompiru

Iz Trnovskega na Krasu nam poročajo: Lansko jesen je bil pridelek krompirja izdaten in marsi-
kak kmet je računal, da bo dobil za svoj pridelek precejšen izkupiček. Ker so jeseni prodajali krom-
pir po krog 50 lir za 100 kg. je naš kmet z goto-
vostjo računal, da mu bo pomlad, ko jesenskih pridelkov povsod primanjkuje, dala večji izkupiček. Toda letos se je uštel. Cena krompirja je iz-
redno padla, celo na 18 lir za 100 kg. Tudi po-
vpraševanja po njem ni. Zato je marsikak kmet obupan. Več zimo je skrbno čuval krompir z na-
menom, da ga bo spomladi lahko in dobro prodal. Danes pa nima nobenega upanja. Nekateri kmetje so se odločili, da bodo sami peljali krompir v bližnja mesta na prodaj, drugi ga bodo pa pora-
bili za prasičjo krmo.

Delegacija jugoslovanske mornarice v Trstu. 12. aprila je prispela v Trst delegacija jugoslovanske mornarice pod vodstvom admirala Polića, ki bo kot gost italijanske mornarice obiskala vsa večja italijanska pristanišča in ladjedelnice. V Trstu je bila jugoslovanska delegacija svačeno spre-
jeta in si je ogledala vse pomembnejše tržaške mornariške naprave, zlasti pa ladjedelnice pri Sv. Marku in v Trzinu ter tovarno strojev pri Sv. An-
dreju. Jugoslovanska delegacija bo obiskala še Genova, Spezio, Livorno, Rim, Neapel, Taranto in Brindisi.

V prvih treh mesecih leta 1938 se je v Trstu rodilo 693 oseb, umrlo pa 1099 oseb, torej znaša presežek smrti nad rojstvi 106.

V Sežani bodo imeli 21. aprila veliko sloves-
nost. Blagoslovljena bo nova velika letoviška kolonija, ki bo namenjena otrokom. Trinadstropna zgradba, ki je zidana v modernem slogu in opre-
mljena na podlagi najnovejših pridobitev higijene, nosi naslov po vojvodi d'Aosta. Kolonija leži na griču Tabor 400 metrov nad morjem. V njej bo prostora za 325 otrok. Okrog zgradbe so lepe vrtni in otroška igrišča, v zgradbi pa je med dru-
gimi prostori tudi lepa kinematografska dvorana.

Počitnice na zgornjem Jadranu.

Grado: razširjena obala morske in pečene kopeli.
Laurana: Idealni zdraviliški in bivaljski kraj ob Quarnero obali.
Lignano: Občarljivo popolna obala.
Lussini: Lussinpiccolo - Lussingrande kopališko-vodni sport.
Obiščite **Postojsko jamo.**
Pojsnula: **Elit, Petra Kočica 6, Beograd in zdraviliška uprava.**

Parenzo: bisser istrskih kopališč.
Sistiana: eleganten kopališki kraj 30 km oddaljen od Trsta.
Umago: kopališki kraj pripravljen za družine.
V TRSTU Iriške prireditve na prostem.
Polja: velika Iriška sezona v Areni

Inomostu posvečen v mašnika in bo na belo ne-
deljo v svoji domači župniji daroval novo mašo. Novomašnik bo nato nastopil svojo prvo službo v Železnih Kapli.

1242 koroških otrok so se odpeljalo v Nem-
čijo v spremstvu večjega števila učiteljev ter dveh zdravnikov. Peljali so se v Porenje, kjer bodo šest tednov gostje nemških družin. Otroci so iz Beljaka in okolice.

Matura na srednjih šolah bo letos znatno olajšana. Predpisani so samo štirje pisni izpiti. Pisni izpiti so predpisani pri nezadostnem uspehu v enem ali dveh predmetih.

nikli fašistične stranke ter akademškega fašja ter jim razkazovali zanimivosti Trsta. Med drugim so si ogledali tudi znano motorno ladjo »Neptunus«.

V sredo se je mudila v Trstu soproga jugoslo-
vanskega ministrskega predsednika ga Avgusta Stojadinoviča, ki je s svojima hčerama preživela veličonočne praznike v Italiji. Iz Trsta je gospa Stojadinovičeva odpotovala v Benetke in nato pre-
ko Firenze v Neapelj.

Osma narodna protituberkulozna kampanja se je 10. aprila na slovesen način pričela po vsej Ita-
liji. Tudi v Trstu so se v Liktorski dvorani zbrali najodličnejši predstavniki tržaške javnosti in po-
slušali predavanje profesorja Urizija, ki je slavil delo fašizma na zdravstvenem polju in razgrinjal načrte 8. narodne protituberkulozne kampanje. Kampanja se vrši pod geslom: Vsak prebivalec naj daruje v protituberkulozni fond vsaj eno liro.

V Abesiniji umrli vojniki. Italijanski listi ob-
javljajo poročila o umrlih vojnih v Abesiniji v času od 1. do 31. marca. Umrlo je v tem času 12 častnikov, 8 podčastnikov, 22 vojakov in 13 milio-
nikov. Od zateka abesinske vojne pa do 31. marca 1938 je padlo v boju 1738 vojakov, za boleznijo jih je umrlo 2562. Skupna izguba znaša doslej 4300 moč.

Poziv

naslednikom neznanega bivaljskega

Dne 19. novembra 1937 je umrla v Zagrebu, Bla-
žska ul. 17, gospa Josipina Markovč roj. Požar. Bivšače njenih bratov Franca Požarja in Johana Požarja, oba iz Kapele pri Brežicah, je že nad 10 let, nepoznano.

Pozivljamo se vsi oni, ki jim je znano bivaljske ali eventualna smrt navedenih oseb, da to javijo v pisarno dr. Sik Lavičeve, advokata v Zagrebu, Amruševa ul. 7. Oseba, ki prva sporoči ta naslov, prejme nagrado 200.— dinarjev.

Beg mikrobov.

Roparski roman? Roparski že, vendar nič romanu ni podobna ta zadeva, kajti mikrobi (baci, bakterije) so povzročitelji vseh med zobmi. Šaj kar prežijo na ugodno priliko, da bi uničili zobe. Redna nega zob s Chlorodontom prežene mikrobov iz ust. Toda le stalna nega varuje zobe pokvar. Chlorodont zjutraj — Chlorodont predvsem zvečer! Potem ostanejo zobje zdravi! Domači proizvod.

Svojo zemeljsko pot je dovršil in mirno v Gospodu zaspal v 42. letu naš dragi papa, sin, brat in svak, gospod

Rajko Gruden

rudniški obratovodja

Na zadnjo pot ga spremimo v torek, dne 19. aprila dopoldne na Mirogoj v Zagrebu.

Zagreb, Idrija, Prevalje, Črna, dne 17. aprila 1938.

Rodbina Gruden

FOTOAMATER

Novi filmi

Preteklo leto je stalo v ospredju zanimanja fotokemične industrije vprašanje izboljšanja nega-
tivnega tvoriva, ki navzile izrednim kakovostim in bilo popolnoma doraslo velikim zahtevam, kakor jih stavi na tvorivo maloslikovni format. Posebno povečave velikih dimenzij, ki so v maloslikovnem formatu zelo pogoste, je navzile vestnostno delu pri snemanju in razvijanju motila pomanjkljiva ostrina, za katero ni bilo mogoče kriviti niti do-
vršeno korrigirane optike, niti preciznih enamel-
nih instrumentov. Vzrok neostre je bil v emul-
ziji sami oziroma v pomanjkljivi razločilni zmo-
žnosti negativnega tvoriva, ki ima tem boljše ostrino v risbi, čim tanjša in čim bolj trans-
parentna je plast emulzije. Ker imajo večšojni filmi nekoliko debelejši eloj kakor običajni filmi, ne odgovarjajo glede ostrine risbe popolnoma za-
htevam maloslikovnih formatov, kajti pri razvija-
nju ne porneva svetločutna plast čisto v globino, temveč dosledno učinku svetlobnih žarkov pri osvetlitvi, ki jih emulzija pri vpadu nekoliko raz-
prši, tudi v širino. Tako se lahko pri debelejšem eloju zgodi, da poornitev v širino popolnoma uniči r-
sbo, n. pr. večje, ki smo jih slikali z neobmo v ozadiju, namaj pa to, da postanejo njene konture neostre in s tem za povečavo nesposobne. Podob-
no se zgodi lahko z vsemi finejšimi detajli v sliki ter je okvara ostrine tem večja, čim debelejša in čim motnejša je svetločutna plast. Posledica teh izsledkov je bila, da se je vrnila fotokemična in-
dustrija zopet na izdelovanje enoslojnih filmov, ki pa po kakovosti ne predstavljajo enoslojnega tvoriva, kakor smo ga poznali pred uvedbo več-
slojnega, temveč neprimerno zmogljivše sne-

malno sredstvo. Odlikuje se po vseh lastnostih, ki jih mora imeti negativno tvorivo, da lahko znore najrazličnejše naloge snemanja v amaterski in poklicni praksi. Prve filme te vrste je dala v pro-
met Agfa, in sicer ortokromatski »Ischrochrome« z občutljivostjo 18/10°DIN in pankromatski »Isopans« z občutljivostjo 17/10°DIN. Ti filmi so danes v pro-
metu tudi že pri nas Z njimi je ustvarjeno naj-
primernejše snemalno tvorivo za kamere majhnih in najmanjših formatov, ki je zaradi velike raz-
ločilne zmožnosti sposobno tudi za zelo velike povečave. To je prva važna lastnost novih filmov, kajti emulzija ne sme poslabšati optične zmogli-
vosti objektivov z ozirom na ostrino risbe in po-
staviti s tem meje že pri relativno zelo skromnem obsegu povečav.

Druge važna lastnost, ki je prav tako v zvezi s sposobnostjo tvoriva za povečevanje, je drob-
nozornost novih filmov, ki je navzile temu, da je splošna občutljivost tvoriva nekoliko zvi-
šana, ne samo ohranjena, temveč celo izboljšana. Drobnozornost in razločilna zmožnost tvoriva od-
ločata vzajemno o kvaliteti in razsežnosti povečav: dočim je od razločilne zmožnosti emulzije odvisna ostrina risbe najfinejših detajlov, omogoča drob-
nozornost zelo razsežne povečave tudi majhnih izrezov, ne da bi postavila povečave znovite. Novi filmi so praktično skoraj brez zrna ter predstavl-
ljajo zaradi tega najprimernejše tvorivo za sne-
manje s kamerami majhnih formatov.

Barvna občutljivost je ostala neizpre-
menjena ter so na izbiro filmi z ortokromatsko in ortopankromatsko senzibilizirano emulzijo. Pan-
kromatski film je uporabljen pri dnevnih in pri umetni svetlobi. Njegova občutljivost za rdečo barvo je zelo umerjena

Zelo velik napredek v fabricaciji pomeni tudi dejstvo, da ima novo tvorivo navzile enemu sa-
memu eloju zelo obsežno osvetlitveno ob-
močje. To je tem večji kuriozum, ker so pričeli svojčas izdelovati filme z dvojno emulzijo prav zaradi večjega osvetlitvenega območja in izbolj-
šanja gradacije, pa se je vrnila sedaj fotokemična industrija nazaj na izdelovanje enoslojnih filmov, ki so pa seveda v tem oziru popolnoma drugačni od prejšnjih ter glede osvetlitvenega območja in gradacije ne znostajajo za večšojnim tvorivom. Ravni del karakteristične krivulje novih filmov je zelo dolg, da prenese tvorivo takšne preosvetlit-
ve, kakor praktično tudi pri povprečnem ama-
terju ne prihajajo v poštev. S takšnim tvorivom dosega uspehe tudi amater, ki ne razpolaga s svetlo-
meri in mu manjka tudi rutine, da bi mogel na pogled določiti pravilno ali vsaj približno pra-
vilno osvetlitev. Teoretično je možna in neškod-
ljiva približno 66kratna preosvetlitev, praktično pa se osvetlitveno območje z uporabo papirjev različne gradacije in občutljivosti lahko še zelo zviša.

Gradacija je karakterizacija tvoriva, ki ga označujemo kot kontrastno ali mehko delujoče, kakršen je pač ravni del karakteristične krivulje, položen ali strm. Odvisna ni samo od emulzije, temveč tudi od razvijanja, in sicer od vrste in temperature razvijalca, pa tudi od časa razvija-
nja. Dočim je bilo potrebno pri večšojnem tvo-
rivu daljši čas trajajoče razvijanje, da je mogel privedti razvijalec tudi v globino razmeroma de-
bele plasti, je popolnoma naravno, da moramo razvijati nove filme, ki imajo zelo tanko svetlo-
čutno plast, dokaj manj časa. To je pri novem tvo-
rivu zelo važno! V ostalem pa ga smemo razvijati ali v dozah ali pa tudi v skodelah, kakor smo pač vajeni. Prav tako je paziti na temperaturo raz-
vijalca. Čim toplejši je razvijalec, tem bolj mo-
ramo skrajšati čas razvijanja. Tudi ustaljevanje,

izpiranje in sušenje poteka zaradi tanjša svetlo-
čutne plasti mnogo hitreje, kakor pri večšojnem tvorivu.

Da olajšamo delo in da ne bo nepotrebnega kvarjenja tvoriva, bomo navedli čas razvijanja za nekatere vrste razvijalcev, ki pa velja samo za razvijanje pri normalni temperaturi. Pri zvišanju toplote razvijalca je za vsake 3° skrajšati navedeni čas razvijanja za 20—25%. Prav tako je važno, da velja prvo število za svež ali le malo rabljen razvijalec, drugo število pa za razvijalec, ki je že nekoliko izrabljen.

Final v patroni	8 do 10 minut
Final — raztopina	10 " 12 "
Atomal	10 " 12 "
Rodinal 1:20	5 " 6 "
Rodinal 1:40	10 " 12 "
Melol-hidrokinon	3 " 4 "

Zaščitna plast proti obstrti je ostala leta, kakor je bila pri prejšnjem tvorivu.

Z novimi filmi je usvarjeno zlasti za lastnike malih kamer idealno snemalno tvorivo, ki pa navzile izredno dobrim lastnostim ne daje amate-
rjem koncesije, da bi grešili neakoznovano pri ob-
delovanju tvoriva. Takšnega filma, ki bi odpušal grehe amaterjem, do sedaj še ni na trgu. Zato in da ne bo razočaran, smo opisali nove filme ne-
koliko obširneje. Za lastnike kamer večjih for-
matov ostane seveda večšojno tvorivo slejko prej-
decela primerno za snemanje, čeprav veljajo na-
vedene odlike novih filmov tudi zanje.

Naša društva

Fotoklub Ljubljana. Program za letošnji leden: V torek običajno predavanje, v petek kritika predloženih slik.

Krajevna skupina FKL Jesenice. V soboto 23. t. m. predavanje K. Kocjanca iz Ljubljane, skriptično ilustrirano s 120 diapozitivi.

Sport

Velikonočni športni spored

V nedeljo popoldne, ko so se vsi ljudje pridno udeleževali pri zabavanju, pri kozarcu dobrega vina in okusni jedi, so morali nogometaši tekati za žogo na igrišču SK Ljubljane. Hermežani niso bili zvojejavni, pa so ustrezljivo sprejeli ponudbo SK Ljubljane, naj svojo prvenstveno tekmo s Čakovčani odigrajo na njenem igrišču. Take skupne prireditve so prav priporočljive, pa bi bilo želeli, da bi se drugi klubi, ki bodo na istem mestu, kot so bili v nedeljo Hermežani, ravnali po šišenskem vzgledu.

ZSK Hermes : Čakovčani 1 : 1

Čakovčani so letos nenavadno dobri — ne samo doma, tudi na tujih igriščih. Zanjic so v Mariboru napravili pravo robinzonado, saj so porazili moštvo I. SSK Maribora, ki je doma skoraj nepremagljivo, kar s 3:0. Hermes, ki je že zadnje čase v svoje moštvo vpeljal precej novih, mladih moči, na prvi pogled prosti vigranim Čakovčanom ni imel posebnih šans. Bolj pa, ko se je igra razvijala, bolj je postajalo jasno, da Čakovčani s Hermežani ne bodo utegnili delati tako kakor maček z mišjo. Čakovčani so igrali sicer bolj povezano, tudi startali so boljše, vendar je bila zlasti igra njihovega napada po originalnosti zamisleka v akcijah daleko za hermežansko. Čakovčani so igrali solidno, krepko — pa precej težko, šablonsko. Le izredni smoli in nervoznosti šišenske prednje vrste gre pripisati, da so smeli odnesti iz Ljubljane svojo točko.

SK Pro Gorizia : SK Ljubljana 4 : 2

Druga in glavna tekma je bilo srečanje med SK Ljubljano in SK Pro Gorizijo. Goričani so nastopili v teple postavi: Visintin II.—Blason—Cumer, Pittassi—Rossi—Ciafarin, Chiapulin—Resen—Bonansea—Campana—Paulin. SK Ljubljana je postavila mlajše moči: Pogačnik—Žitnik—Bertoncelj.

Mariborski sport

Prekinjeni derby

ISSK Maribor : SK Železničar 1 : 1 (1 : 1)
prekinjeno v 27. min. 2. polčasa

Današnja, napeto pričakovana prvenstvena tekma med starima rivaloma ni naredila usluge mariborskemu športu. Zopet se je na igrišču dogodil neljub in nešporten izpad, povzročen po branilcu SK Železničar, ki ga je sodnik kaznoval za izključitvijo krivca. Ker pa ta nikakor ni hotel zapustiti igrišča in je poleg tega še del občinstva zavzel grozeče stališče, ni sodniku preostalo drugo, kot da je prekinil in odžvižgal igro. Zopet se bo z zadevo moral baviti kazenski odbor LNP in Maribor bo kmalu pridobil žalosten rešene, štajerske Barcelone. Vredne osebnosti mariborskega nogometaškega športa se morajo resno prirediti baviti z ustvaritvijo znošnejše atmosfere, ter športnega sožitja klubov. Na športnih igriščih naj se goji šport v pravem pomenu besede in kmalu se bodo zopet povrnila stari prijatelji nogometa in privedli tudi novih pristavev, s tem pa bo tudi ponovno podana materijalna podlaga za delo klubov. Treba pa je nujne in temeljite remedure!

Tekma je pričela s precejšnjo nervozo obeh akterjev. V 5 minutah diktira sodnik prosti strel zaradi faula proti Zel. Kornfeld krasno strelja in Miloš v teku podaljša v gol, 1 : 0 za Maribor. Takoj za tem se ponovi ista situacija pred golom Maribora, težko žogo obrani vratar M. Marguč. Pavlin prenese idealno žogo pred gol M., toda center Z. jo z glavo zabija preko prečke. Po 2 kotih proti M. je poškodovan štaleker v karambolu s Sribinom, ter zapuša igrišče za ca. 10 minut. Mariborov napad zopet igra neproduktivno igro, skuša osvajati teren z igro notranjega tria in zanemarja svoja krila, od katerih je posebno desno zelo prodorno in nevarno. V 25. minutah diktirani prosti strel proti Mariboru zaradi faula, izpremeni Pavlin v izravnan gol 1 : 1. V drugi polovici igre igra Maribor bolje in ima terensko nadmočje. Tudi Zel. se nudi lepe prilike za povišanje skora, posebno ena je bila nevarna, ko je Pavlin krasno prenesel žogo visoko pred gol, toda desna zveza Zel. v teku z glavo ostro zabija tik poleg gola. Maribor doseže po prostem strelu še en gol, toda sodnik ga pravilno zaradi offside ne prizna. V 27. min. sledi že navedeni incident, po katerem sodnik g. Deržaj iz Ljubljane odžvižga igro.

Obe moštvi sta se sicer očitno trudili, toda igra obeh ni mogla zadovoljiti. Tudi se je igralo ostro ter sodniku, z ozirom na vladajočo atmosfero ni preostalo drugega, kot da je strogo od-

Mariborski drobiž

Maribor, 18. aprila.

† Dr. Ferdo Lašič. Včeraj popoldne je nenadoma umrl za pljučnico, v svojem stanovanju v Prečni ulici 3, mariborski odvetnik dr. Ferdo Lašič. Smrt ga je pokosila v starosti 58 let. Pokojnik je bil poprej dolga leta odvetnik v Ormožu, pred nekaj leti pa se je preselil v Maribor, kjer je bil znana in ugledna osebnost. Zapušča poleg soproge še dvojce otrok, sina in hčerko. Pogreb pokojnega dr. Ferda Lašiča bo v torek, 19. apr. ob 4 popoldne iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju. Naj počiva v miru, preostali naše globoko sožalje.

Volilni odbor združenih stanovskih organizacij vabi člane Nabavljalne zadruge državnih uslužbencev druge volivne edince (drugi in tretji okraj) na zborovanje, ki bo v torek, dne 19. apr. ob 20 v mali dvorani Narodnega doma.

Smrtna kosa. Med prazniki je imela bela žena v Mariboru obilno žetev. V Radvanju je umrl popularni gostilničar in posestnik ter upokojeni železničar Franc Kranjc, star 62 let. — Na Radvanjski 6 je pobrala smrt hišnega posestnika Kocbeka Ivana, starega 62 let. — Visoko starost 85 let je dočkal mizar Vincenc Purgaj, ki je umrl v mariborski bolnišnici. V Slovenski ulici št 40 je umrla 81 letna zasebnica Ruda Tekla. — Svetila jim večna luč!

Vlomilci so se udeleževali med prazniki v pisarni cementnih izdelkov Roguž v Tattenbachovi ulici. Iskali so denar, prebrskali in razmetali so vse, niso pa našli ničesar posebnega: odnesli so namreč samo 4 jajca, staro uro in klešče, vse skupaj vredno 40 din.

Mestno kopališče bo danes zaradi popravil zaprto.

Stanko, Slapar—Pupo (Boncelj)—Vodišek, Janežič (Lah)—Cankar—Lah (Gomez)—Čebolin—Erber.

Prve četrt ure je napadala Ljubljana tako, da so bili gostje popolnoma brez besede; dovoljena jim je bila samo obramba. Vendar so zabili vodilni gol po starem reprezentantu Bonansea. Kmalu nato je Pupo izenačil po enajstercu 1 : 1. Vodilni gol je zabil iz težke pozicije Čebolin 2 : 1. Gostje so nato po krivdi Ljubljane, ki je imela absolutno premoč, in je prevladovala na terenu, kadar je igrala na tleh (vselej le 5—10 minut) razvili do kraja svojo visoko igro, ki jim je prinesla pozneje še tri uspehe. Najprej so izenačili, nato zabili tretji gol in za nateček pritisnili še četrtega. Prišli so v Ljubljano ojačeni in pokazali dokaj dobro igro, pravi italijanski nogometaš, kjer v igri ni zadrževanja; skoraj vse žoge so oddajali voley, ostro so štartali in se od začetka do kraja pošteno borili. Njihova požrtvovalnost je bila zelo vzgledna. Imajo nekaj premetenih in ostrih strelcev, ki so pred golom od sila nevarni. Gole so zabili: Bonansea dva ter Resen in Campana po enega.

Ljubljana je izgubila brez potrebe, mesto da bi bila parirala Goričanom visoko igro z nizko ter jih zmedla — tehnično superiozna — s kratkimi pasovi, je podlegala vselej znova njihovemu načinu, ki mu seveda ni mogla biti kos. Nesigurna je bila oja obramba s Pogačnikom, ki pri dveh golih nima čiste vesti. Tudi halflinija je igrala brez pravega ognja, povsem zase, brez kontakta z prvo črto in zaledjem. V napadu ni bilo volje in mlade moči so povrh drugega v nasprotnem šestnajstercu desetkrat preveč kavalirske. Treba je vendar tudi štartati Naj to stvar novi napadalcu dobro preudarijo do prihodnje nedelje! Če v tekmi z Jugoslavijo ne bodo štartali, ne bodo zabijali kaj prida golov.

Sodil je objektivno g. Vrhovnik. Občinstva je bilo ca. 1500.

Žvižgal tudi vsak poizkus nefairnese. G. Deržaj je imel težko delo, toda držal je igro povsem v rokah.

V predtekmi je rezerva Železničarjev v lepi in koristni igri zmagala nad močno pomlajeno rezervo Maribora kar z 7 : 2 (2 : 0) ter osvojila 2 važni točki. Soliden sodnik je bil g. Jančič.

SK Jugoslavija (Celje) : SK Mars 5 : 5 (2 : 2)

Jugoslavija je igrala s petimi rezervami, vendar je dal prav dobro igro, v kateri se je posebno odlikoval desni branilec. Če ne bi domačini imeli izredne smole, bi gotovo zmagali nad nasprotnikom z vsaj dvema goloma razlike. Gostje so igrali v prvem polčasu dobro, v drugem pa precej razbiti. Gole so streljali za domače Steblovnik, Ludi III., Steblovnik Lado, Osolnik, za goste pa Žigon in Perko.

Velikonočni prazniki v Mariboru

Zadnja leta smo se že nekaj navadili, da je za velikonočne praznike vedno slabo vreme. Tudi letošnji niso bili nič boljši, dasi je jutro velikonočne sobote obetalo najlepše sončne dneve za praznike. Zvečer pa je že zopet deževalo, vso večerajšjo nedeljo se je nebo čemerno držalo, v noči na ponedeljek pa je začelo na vse kriplje snežiti in je padal sneg še danes ves dan. Pobeljeno je vse, kakor za božične praznike, v višavah na Pohorju pa je zapadlo snega skoraj za pol metra. Smučarji, ki so v precejšnjem številu odšli za praznike na Peco in Senjorjev dom, bodo imeli najlepšo smuko. Drugače pa so potekali prazniki mirno in brez razburljivih dogodkov. Velikonočnih procesij v soboto se je udeležilo ogromno ljudi. Glavno procesijo v stolnici je nekoliko motil dež, vendar se je izvršila po običajnem sporedu okrog cerkve na Slomškovem trgu. Slovesnosti Vstajenja in procesije, ki jih je opravil prevzvišeni knezoškof dr. I. Tomažič ob asistenci stolnih kanonikov, so se udeležili predstavniki mariborskega javnega življenja z županom dr. Juvanom, okrajnima glavarjema dr. Šiško in Eiletzom ter s predstojniki vseh mariborskih uradov in ustanov na čelu. Nastopila je v procesiji tudi častna četa tukajšnje šole rezervnih častnikov in četa topniškega polka z vojaško godbo. Rahel dež, ki je rosil v soboto, tudi ni mogel preprečiti običajnega zažigjanja velikonočnih kresov. Po vseh vrhovih Slovenskih gor, po obronkih Pohorja in Kozjaka je žarelo nešteto kresov. Velikonočna nedelja je izvalila v okolico ogromno število meščanov, zato pa je bilo danes tam vse puho in prazno, lokali v mestu pa prepolni.

DROGERIJA

v prometni ulici nekoga glavnega mesta
NAPRODAJ. Obširne koncesije, lepa moderna oprema s celokup. kurentnim skladiščem. Pismene ponudbe pod šifro: »Radi boleštic« na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 9.

Ljubljanska kronika

Poroča. Včeraj se je kapelici Lichtenthurnovega zavoda poročil g. Jože Kessler, urednik »Slovenskega doma« z gđ. Valerko Sušnikovo, hčerko pokojnega ministra Antona Sušnika. Poročil ju je univ. profesor dr. Fran Ks. Lukman. Našemu uredniškemu tovarišu želimo mnogo sreče in božjega blagoslova!

Ob obletnici smrti p. Hugolina Sattnerja. V sredo 20. aprila potečejo štiri leta, odkar je umrl naš slovenski skladatelj p. Hugolin Sattner. Ob 7 zjutraj bo v frančiškanski cerkvi sveta maša za pokojnega, pri kateri bo pel Sattnerjev zbor izključno njegova dela. Vabimo prijatelje in znance, da se svete maše udeležijo.

Nesreče med prazniki. 65 letna Alojzija Osterškova, zasebnica z Ižanske ceste 53, je svojim vnukom razkazovala izložbe v Stritarjevi ulici. Eden izmed malih vnučkov pa se je iztrgal njenemu varstvu ter hotel steči na nasprotno stran ulice pogledat še drugo izložbo. Tedaj pa je prav mimo privozil tramvaj in uboga babica se je za svojega vnučka tako ustrašila, da je stekla za njim, ga je ujela in ga naglo pahnila v stran, pri tem pa je sama padla pod tramvaj. Poškodovana se je nad levim ušesom, kjer si je pri padcu prebila lobanjo ter dobila hude notranje poškodbe. Vnuček je po zaslugi svoje babice ostal nepoškodovan. Babico je reševalni avto prepeljal v bolnišnico. Njeno stanje je zelo nevarno. — V soboto zjutraj je padla svoji materi iz naročja enoletna šoferjeva hči Nada Purkatova z Zabjeka 3, ki je dobila resne notranje poškodbe. Malo kasneje pa je reševalni avto prepeljal s kolodvora železničarja Valentina Štembala iz Rožne doline, ki mu je tračnica padla na nogo in mu jo zlomila. — V nedeljo je bil v ulici Pod hribom v Zgornji Šiški napaden 16 letni dijak Aleksander Erman. Nekdo ga je zabodel z nožem v vrat. K sreči poškodba ni nevarna. — V ulici Ob Zeleni jami je neznan avto podrl 64 letno Ivano Oblakovo iz Most. Oblakova si je zlomila nogo. — Na Kralja Petra trgu je v sobi padla in si zlomila nogo zasebnica Helena Gabričičeva. — Zena ljubljanskega peka Ivana Bizjakova se je v nedeljo peljala s kolesom iz Mednega proti domu. Malo pred Cirmanovo gostilno pa jo je podrl neki avto. Pri nesreči ji je posnelo stopalo leve noge. Reševalni avto jo je prepeljal v bolnišnico.

Zopet je imel Herschel prav. Ko smo v »Slovenec« napovedali, da bo za velikonočne praznike dež in sneg, nam mnogi niso verjeli, češ, da

se Herschel dostikrat zmoti. Res je, da so naše vremenske prerokbe, ki temelje na sto let starih Herschlovih napovedih, včasih zmotne, v večini primerov pa le drže. Za letošnjo Veliko noč je imel Herschel kar prav. Oblačno vreme je bilo že v soboto, v nedeljo pa kar ves dan, proti 6 je pričelo celo rahlo deževati, ponoči pa je znatno rosilo. Davi pa so Ljubljancem debelo gledali, ko so videli, da ne samo dežuje, temveč med dežjem tudi sneži. Na travi je sneg celo nekaj časa ostal. Popoldne sta sneg in dež ponehala. Tudi lani smo imeli na Velikonoč podoben vremenski pojav.

Velik požar pri Litiji

Na veliko nedeljo zjutraj okrog 5 je izbruhnil požar v gospodarskem poslopiju gostilničarja Vojka Stribarja v Gradcu pri Litiji. Plat zvona iz litijskega zvonika je v par minutah spravil na noge litijske gasilce, ki so nemudoma potegnili motorno brizgalno čez savski most ter jo s težavo namestili na bregu Save ob Samsovi žagi. Ker je bilo v skladišču par tisoč kilogramov sena, je bilo vse takoj v plamenih ter je kljub neumornemu gašenju ostalo samo golo zdovje. Gasilce je vodil poveljnik Zupšek ter so se žele okrog pol dneva vrnili od gašenja. Požar je nastal najbrž zaradi tlenja oglja, ki so ga vozniški prejšnji dan pripeljali v skladišče. Nekaj oglja najbrž še ni bilo čisto ugašeno. Škode je okrog 50.000 din, g. Stribar pa je bil zavarovan za 20.000 din. Sreča je bila, da ni bilo vetra, sicer bi bila v veliki nevarnosti Samsova parna žaga in postopje, v katerem je pošta. Pri požaru se je nabralo mnogo radovednežev, ki bi bolje storili, če bi gasilec pomagali pri gašenju.

Požar pri Guštanju

Na veliki petek okrog 4 popoldne je začela goriti hiša posestnika Ivana Gostenčnika p. d. Mraka na Seloveu pri Guštanju. Ogenj, ki je izbruhnil iz dimnika, se je z neverjetno hitrostjo razširil po vsej hiši in odtod na gospodarsko postopje. Na pomoč so prihiteli sosede, ki so rešili živino, nekaj živil, obleke in oprave. Gašenje je bilo onemogočeno zaradi pomanjkanja vode. Pogorelo je vse do tal. Škoda je občutna in je le deloma krita z zavarovalnico.

KROJAŠKEGA POMOČNIKA

za boljša dela takoj sprejemem. Košorok Alojz, Sevnica ob Savi.

Naročajte se na
»Ponedeljski Slovenec«

Kolesa
Motorji

nadomestni deli

S. Rebolj & drug
Ljubljana.

Umrla mi je nadvse ljubljena gospodična

Lozar Jela

trgovka

v 70. letu starosti. — Pogreb pokojnice bo v sredo, dne 20. aprila 1938 ob 17. uri iz hiše žalosti, Bleiweisova cesta 7. Ljubljana, dne 18. aprila 1938.

Marija Pintar.

Vsemogočni je odpoklical k Sebi našega ljubljene očeta in soproga, gospoda

dr. Ferdo Lašiča

odvetnika v Mariboru

Na njegovi zadnji poti ga spremljamo v torek, dne 19. aprila ob 4 popoldne iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo v sredo ob pol devetih v frančiškanski cerkvi.

Maribor, dne 17. aprila 1938.

Žaluojača žena, otroka in sorodniki

Bog je danes poklical k Sebi po večno plačilo našo dobro, skrbno ženo, mamo, staro mamo, teto in taščo, gospo

Pavlo Sepin
roj. Feldkirchner

Pogreb blage pokojnice bo v sredo, 20. aprila 1938 ob pol treh popoldne iz hiše žalosti, Ljubljana VII., Podmilšakova ulica 29, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 18. aprila 1938.

Žaluojača rodbina:
Sepin, Rainer, Dežman in ostali sorodniki.